

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

Dominica II. Adventus.

4 Ubi non est Codici locus aut digestis.
Idem erit dominus iudex, actor, testis.

III. *Similitudinis convenientia*, quâ
Christus adumbret extremi diei

1. *Incuriam.* Sicut enim veris a-
mœnitatem omnes desiderant: Ita Christus
jubet nos collere capita nostra, cum vide-
mus signa prædicta jam impleri, eò quod
appropinquet tunc

Dies Liberationis. Hic captivi sumus
& impedes gestamus in corpore nostro
& capti & mortis, Rom. 7. v. 24. Ibi canemus
cum Davide Pl. 116. v. 16. 17.

2. *Dies Renovationis.* Ut enim tempo-
re veris facies terræ quasi innovatur, Pl. 120. 4.
v. 30. ita corpora nostra tunc renovabuntur,
1. Cor. 15. v. 42. seq. Phil. 3. v. 20. Dan. 12. v. 3.
Matth. 13. v. 43.

2. *Propinquitatem.* Quando tempore
veris arbores protrudunt gemmas & folia
emittunt, quilibet inde colligere potest æ-
statem imminere: ita etiam signa prædicta,
quando incipiunt impleri, ultimū judicium
instare certò demonstrant, quod Christus
porrò consuetâ jurandi formulâ confirmat,
adjuncta significatione temporis, eventura
nimirum ista signa existentib⁹ adhuc Judæis
per totum orbem dispersis, qui per ætatem
hanc metonymicè intelliguntur, & ut nemo
dubitet, addit emphaticè: cœlum & terra
transibunt, verba autem mea non transi-
bunt. Unde apparet, totalem Judæorum
conversionem ante extremum diem non ef-
se expectandam, qualè Chiliastræ somniant,
& Pontificii per Enochii & Eliæ prædicationem
sibi imaginantur, vel etiam quidam
nostrorum & Calvinianæ sectæ Theologorum
ex Rom. 11. v. 25. colligere volunt. Ut
enim plenitudo gentium non notat singulas
& universas gentes, ac singula eorum indi-

vidua, sed ingentem numerum ex gentilium
populo: sic etiam per omnem Israellem non
significatur universus populus Judaicus, &
omnia illius individua, sed insignis quædam
Judaicæ gentis multitudo, qualis autem &
quanta præcisè futura sit, unus solus novit
& unigenitus ejus, inquit Origenes:

Notemus consolationem de verborum
Christi firmitate. Esa. 54. v. 10. nec frustra-
bitur eventus, quod impiis minatus est, Pl.
50. vers. 21.

De Secundo.

Fuit denunciatio, sequitur præparatio,
quæ requirit

- I. *Fugienda.*
 - II. *Facienda.*
- Fugienda sunt

1. *Ebrietas*, in græco κρηπάλη, quo vo-
cabulo habitus bibendi connotatur, est e-
nim dolor capitis, qui ex ebrietate oritur.
Hinc Christus ebrietatē ita describit, quod
hæc ipsâ corda graventur, & ad orationem
inepta reddantur. Aliàs tres uva recenseri
solent, necessitatis scilicet. 1. Tim. 5. v. 23. hilari-
tatis, Pl. 104. v. 15. ebrietatis, Sap. 2. v. 7. Duæ
priores concessæ sunt ultima damnatur, 1.
Cor. 6. v. 10. Eph. 5. v. 21.

Ambulemus ergò ut filii lucis, Eph. 5. v. 9.
qui ebrii sunt, noctu ebrii sunt, nos autem
qui diei sumus, sobrii sumus, 1. Thess. 5. v. 7. 8.

2. *Cura nimietas*, vulgò *Wachsorg*,
quæ diffidentiam erga Deum includit, &
gentium propria est, Matth. 6. v. 32. Cura il-
la prorsus eliminanda est, si læto vultu Chri-
stum Judicem aliquando aspicere velimus,
nam quæstus magnus pietas cum sua sorte
contenta, 1. Tim. 6. v. 6. Ergò revela Domino
vias tuas, & spera in eo, Pl. 37. v. 5. conf. Pl. 55.
v. 23.

Verum

Dominica II. Adventus.

Verum enim verò de victu & amictu ac rebus ad vitæ hujus sustentationem necessariis cogitationes aliquas suscipere, non est prohibitum. Dum enim in hac vita sumus, διατροφαὶ καὶ σκεπάσματα nobis sunt necessaria. 1. Tim. 6. v. 8. ac proinde etiam de illis honestè parandis cogitare non est illicitum, sed maximè necessarium, 1. Tim. 5. v. 8. Sed curæ quibus cor gravatur ut nō elevari possit ad cœlestia, vitandæ sunt. 1. Tim. 6. v. 9.

Causa moventes sunt

1. *Periculum.* Veniet enim dies illa inopinatò, *schnell wie der Blitz* / Matth. 24. v. 27. Ergò cave ebrietatem, quæ sensus obruit, & devotionem impedit, *Of.* 4. v. 11. Cave etiam curas hujus seculi, quæ semen verbi divini suffocant, *Luc.* 8. v. 14.

2. *Dammum.* Sicut enim aves quæ capiuntur, statim necantur, & ad ignem posticà coquuntur: Ita qui vino & curis seculi implicantur, nil nisi mortem & gehennam loco stipendii accipiunt, *Es.* 5. v. 11.

Facienda sunt

1. *Vigilantia*, ne dormiamus in peccatis, ut virgines fatuæ, *Matth.* 25. vers. 5. sed parati simus omnibus momentis, quia nec diem nec horam novimus, *Matth.* 25. v. 13. conf. *Rom.* 13. v. 12. Beati illi servi, quos cum venerit Dominus, vigilantes invenerit, *Luc.* 12. v. 37.

2. *Orationis instantia.* Quia enim vigilare, & ad diem novissimum se preparare, non est opus nostrarum virium, sed Dei donum, quod non nisi per preces obtineri potest, idèò Christus has cum illa conjunxit, ut, quod vigilantia deest, per preces piæ & ferias, resarciatur. Hinc Paulus orationem præfert omnibus armis, quæ Christiano militi necessaria sunt, *Eph.* 6. v. 18.

Causa moventes sunt

1. *Mali evitatio*, ut possimus effugere ista omnia, quæ ventura sunt, nimirum mala novissimum diem antecessura, de quibus in præcedentibus egerat Dominus, vel maxime ea, quæ in ipso judicii die impios ac imparatos oppriment;

Quamvis enim mala novissimum diem antecessura videantur omnibus fore communia, quia imò Pios gravius pressura, quàm Impios, cum illi persecutiones sustineant, hi verò inferant: Pii tamen per Dei gratiam multis & variis modis illa mala effugere possunt, vel, quia Deus placidâ morte illos ex hac vita evocat, antequàm mala illa ingruant: vel, quia Deus piis precibus invocatus mala illa mitigat, vel, quia spiritum roboris & virtutem tolerandi ipsis concedit, ac largissimâ cœlestium & æternorum præmiorum restitutione, quicquid mali perpeffi sunt, in vita, abundè compensat, adeò ut mala illa Impiis sint initia æternorum cruciatuum, Piiis verò exercitia fidei, patientiæ & aliarum virtutum, adeoque salutis quædam quasi adminicula, *Act.* 14. v. 22. *Rom.* 8. v. 18. *2. Cor.* 4. v. 17.

2. *Digna collocatio.* Ut possimus consistere coram filio hominis. Omnes nos oportet manifestari coram tribunali Christi, *2. Corinth.* 5. vers. 10. sed non omnes coram ipso stabunt, hoc est, non poterunt illius vultum & sententiam intrepidè sustinere, quemadmodum de Impiis dicitur, non stabunt in judicio, *Psal.* 1. v. 5. Hoc igitur Christi est sententia, eos qui boni Christiani esse & videri velint, debere vigilare & orare, ut in multa confidentia aliquando stare possint in judicio contra faciem eorum, qui angustiaverunt eos, *Sap.* 5. v. 1. &

Dominica III. Adventus.

non ad sinistram sicut Impii sed ad dextram suam per fidem collocari mereantur, ut benedicti Patris cœlestis, quibus hæreditas

vitz æternæ destinata est ab æterno, Matth. 25. v. 34. id quod facit SS. Trinitas, Amen.



Dominica III. Adventus

Evangelium Matth. II. vers. 2. II.

UNcto meo præparavi lucernam, inquit Jehova, Psal. 132. v. 17. Unctus ille Christus est, Pl. 5. v. 8. Act. 10. v. 38. Lucerna Johannes, Joh. 5. v. 35. Sicut enim lucerna præfertur Domino: Ita Johannes Christo viam præparavit, & in carcere etiam discipulos suos ad ipsum ablegavit, ut agnoscerent unctum illum, cujus lucerna tantum ille præparatus erat.

Videbimus nos in Evangelio prælecto

1. *Johannis ad Christum legationem.*

II. *Christi ad populum Orationem.*

Spiritus alme veni, & linguamque animumque gubernas,

Ut tibi quod gratum est, proficuumque loquar.

E X E G E S I S.

Moses ex miraculis agnitus est quod sit futurus liberator Israelitarum, Exod. 4. v. 1. seqq. Idem de Christo audimus in Evangelio. Cum enim Johannes audiret ipsius opera in carcere, ablegat duos ex discipulis suis, ut quærent: Tunc es qui venturus erat, an alium expectemus?

Tria hic consideranda sunt:

I. *Occasio*, quæ duplex

1. *Johannis custodia*, cujus causam vide Matth. 14. v. 3. quia igitur nullam liberatio-

nem sperare poterat, sed ex ingenio Herodis vitæ suæ finem instare videbat, alium discipulis suis Magistrum quærit, & ad Christum ablegat, ut ex responsione ipsius agnoscerent, quod sit promissus Messias. Verè Hieronymus: Amara est veritas, & qui prædicant eam implentur amaritudine. Expertus est Micha, 1. Reg. 12. v. 8. Jeremias. c. 32. v. 2. Elias, 1. Reg. 19. v. 3. & alii. Hodie idem accidit, *die Welt wird nicht frömmer / sed in maligno positus est*, 1. Joh. 5. v. 19. Solatium nostrum est, Joh. 15. vers. 18. 19. 20. Matth. 5. v. 11. 12.

Vir bonus est cœli, malus est telluris alumnus, Quos igitur cœlum diligit, odit humus.

2. *Christi fama*. Nam in vinculis audierat Christi opera, quibus movetur ad legationem illam, qua tamen non suæ sed discipulorum ignorantia consultum voluit, ut Hilarius inquit.

Notent captivi: *Der Herr verachtet seine Gefangene nicht*. Pl. 69. v. 34. Sed ipsos quoque solatium præberet in carcere, quod ad patientiam magis magisque animentur. Exemplo etiam est Petrus, Act. 12. v. 7. Paulus & Silas, Act. 16. v. 20. seq. Josephus, Sap. 10. v. 13. qui locus valde est notabilis.

II. *Propositio*. De Messia quæstio est, quem discipuli Johannis nondum plenè noverant, quare ad Christum ipsos ablegat cum quæstione: